
ՄԵԼԻՆԵ ԳԻԼԱՎՅԱՆ

Խաչատուր Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ

Բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Էլհասցե՝ meline.gilavyan@mail.ru

ՊԱՐՈՒՅՐ ՄԵՎԱԿԸ՝ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐԻՆ

Ամփոփում

Պարույր Սևակը, ով գրական ասպարեզ է իջել 1948թ. հրատարակած «Անմահները հրամայում են»¹ ժողովածուով, հետագա տասնամյակներում դարձավ մեր բանավեպի ամենանշանավոր դեմքերից մեկը:

Նրա թողած հարուստ (ոչ քանակական առումով) գրական ժառանգության մեջ յուրահատուկ տեղ է գրավում մանուկ ընթերցողներին հասցեագրված «Ձեր ծանոթները», թեպետ փոքրիկ, բայց բոլոր առումներով արժեքավոր, ժողովածուն, որը դարձավ ընթերցողների ամենասիրելի գրքերից մեկը:

Ժողովածուի բանաստեղծությունների «հերոսները» կենդանական աշխարհի ներկայացուցիչներ են, որոնք օժտված են մարդկային բնավորության արատավոր, նաև դրական գծերով ու հատկանիշներով:

Պ. Սևակը «ձնհալի» տարիներին գրական-գեղարվեստական զարգացումները մղեց առաջընթացի նոր հուն, իր հոդվածներով ու բանաստեղծություններով, որոնցից շատերը ծրագրային նշանակություն ունեն, մաքրեց նախորդ տասնամյակների գրականության «ավզան ախոռները», պոեզիան դուրս բերեց աշուղականության ճահճուտից:

Ծրագրային կարելի է համարել նաև «Ձեր ծանոթները» ժողովածուն, որտեղ Պ. Սևակն առաջադրում է բանախյուսության թեմաներն ու մոտիվները նորովի ներկայացնելու մեթոդներ ու եղանակներ:

Բանալի բառեր և արտահայտություններ. արագիլ, կաքավ, չղջիկ, կատու, վագր, շունն ու գայլը, մանուշակ, մանկական պոեզիա:

¹ Մինչև առաջին ժողովածուի հրատարակությունը Պ. Սևակն առանձին բանաստեղծություններով հանդես է եկել գրական մամուլում: 1949թ. «Մովետական գրականություն» ամսագրում տպագրվում են 18-ամյա պատանու առաջին բանաստեղծությունները՝ Պարույր Սևակ ստորագրությամբ:

Ներածություն

Պարույր Սևակը գրել է ընդամենը տասներկու մանկական բանաստեղծություններ, որոնք 1971 թվականին լույս են տեսել «Ձեր ծանոթները» ընդհանուր խորագրով: Այնուհետև ժողովածուն ունեցել է մի քանի հրատարակություններ (վերջինը՝ բանաստեղծ Դավիթ Հովհաննեսի առաջաբանով և նկարիչ Գագիկ Իսահակյանի շքեղ նկարազարդումներով²): Ժողովածուն առաջին իսկ հրատարակման ժամանակից սեղանի գիրք է դարձել մանուկ ընթերցողների համար, իսկ նրա բանաստեղծություններից մի քանիսը զետեղվել են դպրոցական ընթերցարաններում, տարրական դասարանների դասագրքերում:

Պ. Սևակի «Ձեր ծանոթները» ժողովածուի բանաստեղծությունները, Դ. Հովհաննեսի դիպուկ բնութագրությամբ, «Ժանրային պատկանելության տեսակետից այնքան էլ մանկական չեն: Սրանցում լայնորեն օգտագործված է առակային- այլաբանական այն հարուստ փորձը, որ ժամանակի ընթացքում կուտակել է հայ բազմադարյան գրականությունը»³:

Ավելին, Պ. Սևակը մանկագիր բանաստեղծներին առաջարկում էր մանկական բանաստեղծության բովանդակային, ձևակառուցվածքային մի ծրագիր, որը խիստ օգտակար եղավ 1960-1980-ական թվականներին գրականություն եկած բանաստեղծների համար, ովքեր հանդես են եկել նաև մանուկ ընթերցողներին հասցեագրված ստեղծագործություններով:

Պ. Սևակի մանկական բանաստեղծությունների զգալի ազդեցությունը կարելի է տեսնել Արմեն Մարտիրոսյանի, Ղուկաս Միրունյանի, Անահիտ Պարսամյանի, Էդուարդ Միլիտոնյանի ստեղծագործություններում, ինչն ավելի նկատելի է բանահյուսական թեմաների ու մոտիվների նորովի զեղարվեստականացման փորձերում:

Սույն հոդվածի նպատակն է՝

1. Գրականագիտական մտքի արդի պահանջների համապատկերում քննել ու արժևորել Պ. Սևակի մանկական բանաստեղծությունները:

2. Դրանք արժևորել մեծ բանաստեղծի գրական ժառանգության համապատկերում:

3. Բացահայտել այդ բանաստեղծությունների և հետագա տասնամյակների մանկագիր բանաստեղծների ստեղծագործությունների տիպաբանական աղերսակցությունների եզրերը:

² Սևակ Պ., Ձեր ծանոթները, Եր: «Արևիկ» հրատ: 1996:

³ Նույն տեղում, տե՛ս «Ձեր ծանոթները» ժողովածուի Դ. Հովհաննեսի առաջաբանը:

Մեթոդաբանություն

Պ. Սևակի «Ձեր ծանոթները» ժողովածուի քննության և արժևորման ընթացքում կիրառել ենք գեղարվեստական ստեղծագործության քննաբանության մի շարք մեթոդներ՝ վերլուծական, քննական, համեմատական: Մեծապես օգտվել ենք Պ. Սևակի գրականագիտական հոդվածներից, որոնց մեջ մեծ բանաստեղծն առաջադրում է պոեզիայի առաջընթացը բնականոն հուն մղելու համարձակ ծրագրեր, որոնք կարևոր նշանակություն ունեցան նաև մանկագիր բանաստեղծների համար:

Մանուկներին հասցեագրված բանաստեղծություններում Պ. Սևակը նույնքան բծախնդիր էր, ինչքան «Մարդը ափի մեջ» և «Եղիցի լույս» ժողովածուների բանաստեղծություններում ու պոեմներում: Բանաստեղծն առանձնապես հետևողական էր համեմատությունների, փոխաբերությունների, մակդիրների ընտրության ու տեղին գործածության հարցերում, ինչն ակնառու դրսևորվում է «Ձեր ծանոթները» ժողովածուի բանաստեղծություններում:

Այս առումով ավելորդ չենք համարում հիշել դեռևս ուսանողական տարիների նրա կարդացած գեկուցումը Նաիրի Զարյանի մասին: «Բանաստեղծի համար մի բառը մի աշխարհ է» տեսանկյունից նայելով Ն. Զարյանի բանաստեղծություններին՝ նա գեկուցման մեջ ասում է. «Զարյանը էպիտետների ընտրության մեջ հաճախ անփույթ է: Նրա էպիտետները մեծ մասամբ ճիշտ են ընտրված: Սակայն խնդիրն այդ չէ: Ճիշտ էպիտետ ընտրելը դեռևս չի նշանակում գտնել որոշիչ էպիտետ: Այն էպիտետը, որ կարելի է հեշտությամբ փոխել կամ մի ուրիշ առարկայի վրա դնել, միանգամայն անհաջող է և սխալ ընտրված: Էպիտետի ընտրության մեջ կամ մի այլ տեղ, պարզ երևում է հեղինակի ճաշակը և վարպետությունը: Էպիտետի ընտրությունը պահանջում է ուժերի գերագույն լարում, թույլ դիմադրության ճանապարհով չգնալու խիզախություն»⁴:

Պ. Սևակի համար սեղանի գրքեր էին բառարանները: Ա. Արիստակեսյանը գրում է. «Մեծ սեր ու հետաքրքրություններ ուներ բառերի, նրանց ծագման ու կազմության նկատմամբ: Եվ դա երևում էր ոչ միայն ստեղծագործական երկունքի պահերին կամ նախապատրաստական

⁴ Հղումն ըստ Ա. Արիստակեսյանի «Պարույր Սևակ» մենագրություն, Եր; «Սովետական գրող», 1984, էջ 89:

աշխատանքներում, այլև առօրյա կյանքում, խմբագրական աշխատանքներում»⁵:

«Ձեր ծանոթները» ժողովածուում Պ. Սևակը նորովի է մեկնաբանում բանահյուսական թեմաներն ու մոտիվները, և ճիշտ չեն այն գրականագետները, որոնք փորձում են ցույց տալ, թե Պ. Սևակը արդի բանաստեղծության «հիմնական տիպարը, երաժշտական տերմինով ասած», համարելով «համանվագայինը» (սիմֆոնիզմը), ժխտում է բանահյուսության դերն ու նշանակությունը, ըմբոստանում «ֆոլկլորային մտածողության» դեմ: Իսկ «Գրական թերթի» 1966թ. փետրվարի 15-ի, ապրիլի 15-ի, 27-ի և «Սովետական Հայաստան» թերթի նույն թվականի հունվարի 30-ի համարներում ուղղակի «ճակատային գրոհ» է սկսվում «Հանուն և ընդդեմ «ռեալիզմի նախահիմքերի»» հոդվածի դեմ:

Այդ հոդվածում տեսնում են «զարմանալի հակակրանք դեպի ժողովրդական բանահյուսությունը», ընդգծում որ «Պ. Սևակը իր նախասիրություններից դուրս գտնվող պոեզիան համարում է թոնրատնային»:

Նա դեմ էր «ֆոլկլորային, թոնրատնային, խաղիկ-ջանգյուլումային մտածողությանը»: «Ֆոլկլորային, թոնրատնային, խաղիկ-ջանգյուլումային» ասելով՝ Պ. Սևակը նկատի է ունեցել «հետամնացությունը, խեղճ ու կրակ մտածողությունը»⁶: Նկատի է ունեցել, որ արդի բանաստեղծությունը չի կարող լինել «»հեքիաթանաղլական, որ նույնն է, թե պատմողական-նկարագրական: Նա պիտի լինի թելադրական-հուշարարական: Նրա առավել դիպուկ բնորոշումը, ըստ իս, ճիշտ ու ճիշտ համընկնում է այն բնութագրին, որ ունի դասական տեսակի աննման նժույզը. «Նա ոտները գետնին չի դիպցնում»⁷: Միով բանիվ՝ Պ. Սևակը դեմ էր «գեղեցիկ-լպստված» խոսքերին, որոնք զարշառոտում են պոեզիայի «ավգյան ախոռներում»:

1971 թվականին լույս ընծայված «Ձեր ծանոթները» ժողովածուն յուրահատուկ պատասխան էր բոլոր նրանց, ովքեր բանաստեղծին մեղադրում էին բանահյուսությունն արհամարելու, նրա դերն ու նշանակությունը ժխտելու մեջ:

Պ. Սևակը, որպես քաղաքացի ու բանաստեղծ, ընդհանրապես ատում, ժխտում, արհամարհում էր ստորաքարշությունը, կեղծավորությունը, ստախոսությունը, բամբասանքն ու զրպարտանքը և մարդկային

⁵ Նույն տեղում, էջ 71:

⁶ «Սովետական գրականություն», 1971, N2:

⁷ Սևակ Պ.; Երկերի ժողովածու երեք հատորով, հ. 3, Եր; «Սովետական գրող», 1983 , էջ 189 :

բնավորության բոլոր տարատեսակ արատավոր գծերը, ինչը ցայտուն արտահայտում է «Մարդը ափի մեջ» ժողովածուի առանձին բանաստեղծություններում ու շարքերում («Ատում եմ», «Ձեմ հարգում», «Վիճում եմ», «Ողբում եմ», «Ժխտում եմ», ինչպես նաև ութնյակներում ու «Վերնագիրը վերջում» շարքում):

Նույն ժողովածուում նա նաև գովերգում-փառաբանում է մարդկային բարձր արժեքները («Գովերգում եմ», «Ներում եմ», «Արդարացնում եմ» և այլն):

Դժվար չէ նկատել, որ նա իր այս տրամադրությունները մատչելի եղանակով ու կատրառական բարձր վարպետությամբ ներկայացնում է նաև «Ձեր ծանոթները» ժողովածուում, որտեղ կենդանական աշխարհի ներկայացուցիչները «փաստորեն վերհանում են մարդկային բնավորության այս կամ այն գիծը, հատկանիշը, որը հեղինակը գովերգում կամ պախարակում է»⁸:

Բանաստեղծն արժանապատիվ ապրելու դասեր է տալիս իր մանուկ ընթերցողներին, պարգաբանում ապրելու իմաստը: «Մարդը ափի մեջ» ժողովածուում կարդում ենք.

—Ապրել, ապրել, այնպես ապրել,

Որ մայր հողը երբեք չզգա քո ավելորդ ծանրությունը⁹:

Աշխարհի հետ հաղորդակցվելու, ճիշտ ապրելու այս գաղափարը Պ. Սևակը մանուկ ընթերցողներին բացատրում է ավելի պարզ, մատչելի եղանակով. արագիլը, որը «գարնան օրագիրն է», անչափ ծանր է տանում իր բեռը և եթե երկու ոտքով կանգնի հողին, «փափկած հողում» կխրվի մինչև հատակը: Դրա համար էլ միշտ կանգնում է ոչ թե երկու, այլ մի ոտքի վրա.

Արագիլն եմ,

Արագիլն եմ,

Ձեր փրկության հեռագիրն եմ:

Դուք մի՛ հարցրեք սրան-նրան,

Թե ինչո՞ւ եմ ես միշտ կանգնում

Ոչ թե երկու ոտի վրա,

Այլ՝ մի ոտի:

Ով չգիտի

Թող հիմա նա

⁸ Տե՛ս «Ձեր ծանոթները» ժողովածուի Դ. Հովհաննեսի առաջաբանը:

⁹ Սևակ Պ; Երկերի ժողովածու 3 հատորով, հ. 1, էջ 388: Այսուհետ այս հատորից կատարված հղումների էջը կնշվի շարադրանքում:

Լավ իմանա.
Ես կանգնում եմ միշտ մի ոտի,
Որ դրանով թեթևանա
Ձեր աշխարհի ծանրը բեռը,
Որ ձեր հողն էլ, ինչպես մերը,
Շատ չփափկի ձեր բեռան տակ,
Ու չխրվեք մինչև հատակ
Կամ ստիպված առնեք թևեր,
Ձեր հին բույնը թողնենք ավեր...¹⁰

Շատախոսության ու ճոռմաբանությունը քննադատող մի շարք բանաստեղծությունների կարող ենք հանդիպել «Մարդը ավի մեջ» ժողովածուում: Նույնը այլաբանորեն Պ. Սևակը ներկայացնում է «Ձեր ծանոթները» գրքում: «Երգ չսիրող ու խռպոտած հավը ու թռչուն» չար նախանձից զանգատվում են արծիվի մոտ.

Կաքավները մեզ չեն տալիս հանգիստ ու քուն.
Արթնանում են առավոտվա ժամը վեցին,
Ամբողջ օրը հա՛ երգում են, գլո՛ւխ տանում,
Անպետքները չե՛ն հասկանում,
Որ իրենց պես

Մենք անբա՛ն չենք, գո՛րծ ենք անում (8):

Այդպես նաև կյանքում է պատահում. «կեղծավորը հաղթում է շիտակին, ճառող թերասը խոհուն գիտակին»: Երգ չսիրողն ատում է լավ երգողին, մեծ ու փոքր իշխանավորներն ատում են ազատ խոսքը.

Երգ չէր սիրում Արծիվն ինքը
(Ինքն էր, իր որսն ու երկինքը):
Եվ նա խոժոռ շուրջը նայեց,
Տեղնուտեղը հրամայեց,
Որ այլևս չերգեն նրանք.

«Գլուխներըս, ճի՛շտ որ, տարաք» (8):

«Մարդը ավի մեջ» ժողովածուում Պ. Սևակը քննադատում է ստորաքարշությունը, հարմարվողականությունը, անտարբերությունը.

Ատում եմ նաև այն խելոք սուսիկ - փուսիկությունը,
Որտեղ դժվար է տարբերել անգամ երեսն աստառից,
Եվ այն հարկադի՛ր, ոչ թե ի ծնե, կուզիկությունը,
Որ ստացվում է... ցած առաստաղից (402):

¹⁰ Սևակ Պ.; «Ձեր ծանոթները», էջ 10: Այսուհետ այս հատորից կատարված հղումների էջը կնշվի շարադրանքում:

Մարդկային բնավորության այս գծերն ու հատկանիշները Պ. Սևակը քննադատաբար մանուկ ընթերցողներին է ներկայացնում «Շունն ու գայլը», «Նորից շունն ու գայլը», «Չղջիկը» և մի քանի ուրիշ բանաստեղծություններում:

«Արքայական դատարանի կաշառակեր անդամները» հին օրենքի ուժով դատապարտում են չղջիկին: Բանաստեղծը, սակայն, գովաբանում է չղջիկի՝ ոչ մեկի առջև չտողալու, չդողդողալու հաստատակամությունը.

Ամբողջ կյանքում հալածվելով
Երկու դաժան թագավորից՝
Քարանձավ է խեղճը մտնում
Եվ այնքան է ապրում մթնում,
Որ գույգ աչքով կուրանում է,
Լույս ասածն էլ մոռանում է:
Կուրանո՛ւմ, բայց չի՛ կռանում
Արքաների ուժի առջև:
Կուրանո՛ւմ, բայց չի՛ մոռանում,
Որ ավելի լավ է կառչել
Քարանձավի խոնավ պատին,
Քան թե ամեն տեսակ պետի
Առաջ սողալ

Ու դողդողալ... (28):

«Մարդը ափի մեջ» ժողովածուում Պ. Սևակը մանուկ ընթերցողի մեջ որոշակի վերաբերմունք է մշակում դեպի ստորաքարշությունը, որն ամենապախարակելին է մարդկային բնավորության մեջ:

Չեմ հարգում շանն էլ, որին չար տերը
Անտեղի տեղը որքան ծեծում է,
Այնքան նա լիզում տիրոջ ոտերը՝
Իրեն տրորո՞ղ-ջարդո՞ղ ոտերը,
Եվ կծելու տեղ լոկ կաղկանձում է (404):

Կար մի ժամանակ, երբ գայլերն ապրում էին մարդկանց հետ, իսկ շները՝ անտառներում: Եվ շները մի օր խնդրում են գայլերին՝

Անտառում ապրեք միառժամանակ,
Իսկ մենք՝ խեղճերս, մարդկանց մոտ մնանք (16):
Եվ եղավ այնպես, ինչպես հաճախ է կյանքում պատահում.
Իրենց նոր կյանքը, հոտած բները
Շա՛տ հավանեցին նորեկ Շները:
Քիչ խանգարում էր լոկ շղթան վզի,
Բայց հացի հո՛տը, բա հա՛ մը մսի:
Ավելի լավ չէ՞ վզների շղթան,

Քան սոված-ծարավ դես ու դեն վազ տան,
Դողդողան ցրտից, փոշտան, հազան,
Ի նչ է թե կոչեն անշղթա գազան,
Եվ ազա՛տ կոչեն:
Չէ՛, հիմար հո չե՛ն... (16):

Բանաստեղծը բոլոր պարագաներում կոչ է անում չկորցնել մարդկայինը, ազնվությունը, բարությունը, չլինել ազահ, ստորամիտ ու

Թե կարող են
Իրենց հիմար արատներից
Թող ամաչեն ու ետ քաշվեն... (446):

Պ. Սևակը նոր էջ բացեց հայ մանկագրության մեջ «Ձեր ծանոթները» ժողովածուով:

Եզրակացություններ

«Պարույր Սևակը՝ մանուկներին» թեմայի ուսումնասիրության արդյունքում հանգել ենք մի շարք եզրահանգումների՝

1. Պարույր Սևակին, բառի բառարանային նշանակությամբ, մանկագիր, բնականաբար, չենք կարող համարել, սակայն չենք կարող չարձանագրել, որ նա «Ձեր ծանոթները» մանկական բանաստեղծությունների ժողովածուով առաջընթացի նոր հուն մղեց նաև մանկագրությունը, բանահյուսության թեմաներն ու մոտիվները մանուկ ընթերցողներին նորովի մատուցելու վարպետության դասեր տվեց իր ժանանակակից և հետագա տասնամյակներում ասպարեզ իջած մանկագիրներին:

2. Պարույր Սևակն իր մանկական բանաստեղծություններով ցույց է տալիս, որ պետք է առաջնորդվել ընթերցողների տարիքային ու հոգեբանական զարգացման առանձնահատկությունները հաշվի առնելով, մանկական բանաստեղծությունները չծանրաբեռնել ոչ տեղին գործածված համեմատություններով, փոխաբերություններով, մակղիքներով:

Այս առումով կարելի է եզրահանգել, որ բանաստեղծը մանկագիր բանաստեղծներին առաջարկում էր մանկական բանաստեղծության ինչպես բովանդակային, այնպես էլ ձևակառուցվածքային, լեզվառճական ծրագիր, որ խիստ օգտակար եղավ մանկագիր բանաստեղծների համար:

3. «Ձեր ծանոթները» ժողովածուի բանաստեղծություններով Պ. Սևակը մանուկ ընթերցողներին կարևոր դասեր է տալիս, որոնք նրանց խիստ անհրաժեշտ են հետագա ողջ կյանքի համար: Նա ընթերցողներին խրատներ ու խորհուրդներ չի տալիս, այլ գեղարվեստական պարզ ու մատչելի եղանակներով քննադատում է մարդկային բնավորության

արատավոր գծերն ու հատկանիշները՝ եզրակացությունները թողնելով ընթերցողներին:

Նրա մանկական բանաստեղծությունների «հերոսները» կենդանական աշխարհի ներկայացուցիչներ են, որոնց բանաստեղծը յուրահատուկ կերպով մարդեղենացնում է, օժտում մարդկային բնավորությանը բնորոշ արատավոր ու գնահատելի հատկանիշներով ու գծերով:

4. Պ. Սևակի մանկական բանաստեղծություններն աչքի են ընկնում կատարողական բարձր վարպետությամբ, պատումի անպաճույճ ոճով, համեմատությունների, փոխաբերությունների, մակդիրների տեղին գործածությամբ, երաժշտականությամբ:

Բանաստեղծը խորհուրդներ ու խրատներ չի տալիս մանուկ ընթերցողներին, այլ նրանց հետ զրուցում է կենդանական աշխարհի ներկայացուցիչների մասին, պատասխանում նրանց հետաքրքրող «ինչու»-ներին և «ինչպես»-ներին:

Мелине Гиравян

Обращение Паруйра Севака к детям Заключение

Ключевые слова и выражения: аист, куропатка, летучая мышь, кот, тигр, собака и волк, фиалка, детская поэзия.

При исследовании темы «Обращение Паруйра Севака к детям» мы пришли к ряду выводов:

1. Паруйра Севака в словарном смысле слова, конечно, детским писателям не можем считать, однако, и не можем не констатировать, то что он со сборником детских стихов «Ваши знакомые» на новое русло прогресса побудило и детских писателей, сборник юным читателям дал уроки мастерства как по новому преподнести темы и побуждения фольклора своим современникам и в ближайшем десятилетии вышедшим детским писателям.

2. Своими детскими стихами Паруйр Севак показывает, что нужно руководствоваться учитывая свойства возрастных и психологических развитии читателей, не перегружая детские стихи с не уместным использованием сравнений, метафор, эпитетов.

В связи с этим можно сделать вывод, что поэт детским писателям предлагал как содержательный, так и структурный план языкового стиля, что стал довольно полезным для детских писателей.

3. Стихотворениями сборника «Ваши знакомые» П. Севак даёт важные уроки юным читателям, которые им будут нужны в будущем. Он не даёт советы и наставления читателям, а художественным простым и доступным

способом критикует порочные свойства и черты человеческого характера, выводы оставляя читателям. «Герои» его детских стихотворений являются представителями животного мира, которых поэт своеобразным способом делает человеком, наделяет порочными и ценными качествами и чертами свойственными характеру человека.

4. Детские стихотворения П. Севака выделяются высоким исполнительным мастерством, неприкрашенным стилем рассказа, уместным использованием сравнений, метафор, эпитетов, мелодичностью. Поэт не даёт советы и наставления юным читателям, а разговаривает с ними о представителях животного мира, отвечает на интересующих их вопросы «почему» и «как».

Meline Gilavyan

Paruyr Sevak to the children

Conclusion

Key words and expressions: a stork, a partridge, a bat, a cat, a tiger, the dog and the wolf, a violet, children's poetry.

As a result of studying the theme “Paruyr Sevak to the children”, we have come to a number of conclusions:

1. Naturally, Paruyr Sevak cannot be considered a children's writer in the dictionary meaning of the word, but we can't help but record that he gave a new path of progress to pediatrics with his collection of children's poems "Your Acquaintances". The collection taught children's writers of his generation and those who appeared in subsequent decades masterful lessons in presenting the themes and motifs of folklore to child readers in a new way.

2. With his children's poems Paruyr Sevak shows that one should be guided by taking into consideration the features of the readers' age and psychological development and not to burden children's poems with inappropriately used comparisons, metaphors, and adverbs.

In this sense, it can be concluded that the poet offered the children's poets not only a content, but also a form-structural, and a linguistic guide to the children's poem, which was very useful for the children's poets.

3. With the poems of his collection of "Your Acquaintances" P. Sevak teaches child readers important lessons they will need for whole their life. He does not give advice to the readers, but criticizes the flawed traits and characteristics of human character in simple and accessible artistic ways, leaving the conclusions to the readers.

The "heroes" of his children's poems are representatives of the animal world, whom the poet humanizes in a unique way, endows them with flawed and appreciable qualities and traits that are characteristic of a human character.

4. P. Sevak's children's poems stand out for their high performance skills, uncomplicated narrative style, appropriate use of comparisons, metaphors, adverbs, and musicality.

The poet does not give advice and admonitions to child readers, but talks with them about representatives of the animal world giving appropriate answers to their interesting "why"-s and "how"-s.

Օգտագործված գրականություն

1. Սևակ Պ., Ձեր ծանոթները, Եր; «Հայաստան», 1971, 33 էջ:
2. Սևակ Պ., Երկեր երեք հատորով, հ. 1, Եր; «Սովետական գրող», 1982, 596 էջ:
3. Սևակ Պ., Երկեր երեք հատորով, հ. 3, Եր; «Սովետական գրող», 1983, 592 էջ:

Խմբագրություն է ուղարկվել 10. 09.2022թ.

Հանձնարարվել է գրախոսության 26.09.2022թ.

Տպագրության է հանձնարարվել 06.12.2022թ.